

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ ТА ПРАВОТВОРЕННЯ В
УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Збірник матеріалів XIII Міжнародної науково-практичної конференції

16 травня 2025 року

За загальною редакцією доктора політичних наук,

професора М.В. Трофименка

Київ
МДУ
2025

Організаційний комітет:

Голова	Микола ТРОФИМЕНКО, ректор МДУ, доктор політичних— наук, професор;
Заступник голови	Юлія ДЕМИДОВА, проректор з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики МДУ, кандидат педагогічних наук, доцент;
Члени оргкомітету:	Вікторія ГРИГОР'ЄВА, завідувач кафедри права, кандидат юридичних наук, доцент; Світлана КАЛІНІНА, декан економіко-правового факультету, доктор економічних наук, професор; Марія ПОЖИДАЄВА, професор кафедри права, доктор юридичних наук, доцент; Юлія КАМАРДІНА, доцент кафедри права, кандидат юридичних наук, доцент; Анна ПОЛІТОВА, доцент кафедри права, кандидат юридичних наук, доцент; Юлія КОВЕЙНО, доцент кафедри права, доктор філософії; Галина ТИХОМИРОВА, доцент кафедри права, кандидат юридичних наук, доцент Žaneta Simanavičienė, prof. Mykolas Romeris University

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою економіко-правового факультету Маріупольського державного університету (протокол № 11 від 27.05.2025).

С 91 Сучасний розвиток державотворення та правотворення в Україні: проблеми теорії та практики : зб. матеріалів XIII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 16 трав. 2025 р. / за заг. ред. М.В. Трофименка. — Київ: МДУ, 2025. — 421 с.

Збірник містить матеріали XIII Міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасний розвиток державотворення та правотворення в Україні: проблеми теорії та практики», яка відбулася 16 травня 2025 року в Маріупольському державному університеті. Посвідчення №285 про реєстрацію проведення заходу від 3 березня 2025 р. в ДНУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ)). У матеріалах висвітлені актуальні проблеми теорії та практики сучасного державотворення та правотворення в Україні за напрямками: міжнародне право: виклики та перспективи; права людини крізь призму сучасних викликів і загроз; Україна на шляху повоєнного відновлення: правовий аспект; кримінальна юстиція під час війни та у повоєнний період; кліматична справедливість: право, політика та безпека. Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться проблемами теорії та практики сучасного розвитку державотворення та правотворення в Україні. Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

допустили порушення. Слід забезпечити відшкодування шкоди за порушення фундаментальних прав, передбачених Конвенцією конкретними посадовими особами, які допустили його вчинення. Потрібна сильна демократична держава з високим рівнем доброчесності, прозорим розподілом коштів у бюджеті, розподілом сплачених податків, відповідальністю за свої дії та бездіяльність.

Список використаних джерел:

1. Case of Vyacheslavova and others v. Ukraine. (Applications nos. 39553/16 and 6 others). Strasburg. 13 March 2025. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-242505%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-242505%22]})
2. Молдаван та інші проти Румунії: справа Європейського суду з прав людини від 12 липня 2005 р., заява № 64320/01. Комюніке Секретаря Європейського суду з прав людини. URL: <http://www.viaduk.net/clients/vs.nsf/0/68c2bdf26e4455ec22576c400367f66?OpenDocument&Click>.
3. Телесніцький Г.Н. Кримінальна відповідальність за катування: порівняльно-правове дослідження : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08; Нац. акад. внутр. справ. К., 2013. 255 с.
4. Тімофєєва Л.Ю. Катування та нелюдське поводження в контексті сучасної практики Європейського суду з прав людини. *Вісник асоціації кримінального права України*. № 2 (14). 2020. С. 136-153. DOI: <https://doi.org/10.21564/2311-9640.2020.14.216748>

Shebanits D.,

*Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Law, Mariupol State University
ORCID.ID: 0000-0002-8897-9721*

Shebanits V.,

Third year undergraduate specialty Law

Mariupol State University

ORCID.ID: 0009-0001-3699-9974

LEGAL NATURE OF THE INSTITUTE «RIGHT TO BE FORGOTTEN»

Key words: *personal data, information, the right to erasure.*

The integration of Ukraine in European Union assumes implementation of the norms and institutions of the European Union in the national legislation. The institution of the «right of erasure» is known not only in theory of European Law, but was also recognized and found it's reflection in corresponding court decisions.

Nowadays Ukraine doesn't have such concept of the «right of erasure» which would be recognized at national legislative level.

At more narrow specter, its analogue could be defined as institution of personal data protection. At the same time, according to decisions of the Ukrainian «Personal data protection» law [1] personal data have to be deleted, also, in case of coming into force a court decision about deleting of personal data (p.4 p.2 art.15).

That way current or national legislation predicted 2 types of «erasure» at the internet: Court decision and claim.

So, on one hand the right of erasure is a significant part of the right on personal life, and also the right of dignity, but on the other hand, the spreading of world wide web in the life of Ukrainians and the European integration demands the implementation of the «right of erasure» at national legislative level.

The right to erasure, often referred to as the «right to be forgotten», is a tool of modern data protection frameworks, works under the General Data Protection Regulation in the European Union. This right empowers individuals to request the deletion of their personal data under request, offering them control over their digital identities.

Article 17 of the GDPR [2] codifies the right to erasure, outlining the conditions under which individuals can request the deletion of their personal data.

These conditions include situations where the data is no longer necessary for the purpose it was collected, the individual withdraws consent, the data has been unlawfully processed, or the data must be erased to comply with a legal obligation. Importantly, the right is not absolute. It is subject to exceptions, particularly when the processing of data is necessary for exercising the right to freedom of expression and information, for compliance with a legal obligation, for the performance of a task carried out in the public interest, or for the establishment, exercise, or defense of legal claims. These exceptions reflect the GDPR's attempt to balance individual privacy rights with other competing interests, ensuring that the right to erasure does not undermine other fundamental rights or societal needs.

The CJEU has played a significant role in creating the interpretation and application of the right to erasure, particularly through its landmark decision in *Google Spain SL, Google Inc. v AEPD, Mario Costeja González* (Case C-131/12) [3]. This case «Google vs. Spain», arose when a Spanish citizen, Mario C.G.; requested the removal of a link to a newspaper article about his past financial difficulties. The CJEU ruled that search engines like Google are data controllers under the GDPR and must comply with requests for erasure when the data is inaccurate, inadequate, irrelevant, or excessive. The court emphasized that the right to erasure is not absolute and must be balanced against other fundamental rights, such as freedom of expression and the public's right to information. This decision established the precedent for the «right to be forgotten» and has had far-reaching implications for search engines and other online platforms. While the Google Spain case clarified the scope of the right to erasure, it also highlighted the challenges of applying this right in practice. One major issue is the global reach of the internet and the difficulty of enforcing erasure requests across jurisdictions. For example, if a European citizen requests the removal of a link from a search engine, should that link be removed only from the European version of the search engine or from all versions worldwide? The CJEU addressed this question in *Google LLC v CNIL* (Case C-507/17) [4], ruling that search engines are not required to de-list search results globally but must take measures to ensure effective de-listing within the EU.

This decision reflects a pragmatic approach to balancing privacy rights with the realities of the internet's global nature.

Another challenge is the potential conflict between the right to erasure and the right to freedom of expression, as enshrined in Article 11 of the Charter of Fundamental Rights of the European Union [5]. In some cases, the removal of personal data may limit access to information that is of public interest. For example, if a public figure requests the erasure of information about their past misconduct, this could impede the public's ability to hold them accountable. The CJEU has acknowledged this tension and has emphasized the need for a case-by-case assessment to determine whether the right to erasure should prevail over other rights. This approach requires data controllers to carefully weigh the competing interests and justify their decisions, which can be a complex and resource-intensive process.

The internet becoming more and more integral part of the life of modern human as in Europe, as so in Ukraine. Information on the network becomes an object of protection both from its distributors and from the persons to whom it concerns. Today, it is important to ensure a balance of its protection at the legislative level. Taking into account the European experience, the introduction of the right to be forgotten may be the institution that will provide a solution to today's issues on the Internet.

References:

1. Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 р. № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
2. General Data Protection Regulation GDPR. Art. 17 GDPR right to erasure ('right to be forgotten') URL: <https://gdpr-info.eu/art-17-gdpr/>
3. EUR-Lex. Access to European Union law. Document 62012CJ0131 URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:62012CJ0131>
4. InfoCuria Case-law. Google LLC v CNIL (Case C-507/17) URL: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=C-507/17>
5. CHARTER OF FUNDAMENTAL RIGHTS OF THE EUROPEAN UNION URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012P/TXT>